

НОВИ САД - 1821 - Рођен је руски писац Фјодор Михајлович Достојеvски. Један од најбитнијих стваралаца у историји књижевности. Хапшен је као учесник утопијско-социјалистичког кружока Михаила Петрашевског-Буташевича због револуционарних планова и осуђен на смрт 1849. али је казна замењена прогонством у Сибир, где је провео 10 година, 4 заточен. Његова рана дела ("Бедни људи", "Понижени и увређени") инспирисана су социјалним трагедијама малих људи. Психолошке анализе, трагање за коренима људске трагике, феномен религиозности, главна су преокупација његових дела. Веома је утицао на светску литературу. Остала дела: "Злочин и казна", "Браћа Карамазови", "Зли дуси", "Младић", "Коцкар", "Идиот", "Двојник", "Беле ноћи", "Неточка Незванова", "Записи из мрвог дома", "Село Степанчиково и његови житељи", "Ујкин сан", публицистика "Пишчев дневник", "Политички записи".

1405 - Умрла је српска кнегиња Милица, удовица кнеза Лазара Хребељановића. После Косовске битке 1389. управљала је Србијом у име малолетног сина Стефана, будућег деспота. Кад је он постао пунолетан замонашила се, али је и даље знатно утицала на опште прилике, смирујући размирице између Стевана и другог сина Вука. Подигла је манастир Љубостиња, где је и умрла као монахиња Евгенија. Бавила се писањем. Дела: "Молитва матере", "Удовству мојему женик".

1855 - Умро је дански филозоф Серен Кјеркегор, родоначелник филозофије егзистенцијализма, назван "Копенхашки Сократ". Насупрот филозофској традицији, посебно према систему филозофије Фридриха Хегела, развио је специфичан филозофски став. Према његовом учењу, за егзистенцију нема система, јер је она немир, стрепња, очајање, доживљај греха, увек однос, а не категоријално постојање. Дела: "О појму ироније са сталним освртом на Сократа", "Или-или", "Појам стрепње", "Болест на смрт", "Дневник", "Стадијуми на животном путу", "Филозофске мрвице".

1869 - Рођен је италијански краљ Виторио Емануеле III, последњи италијански монарх, на престолу од 1900. до 1946. када је оборена кућа Савоја. Подржао је фашистички режим Бенита Мусолинија. Прогласио се 1936. после агресије Италије на Етиопију, "царем Етиопије", а 1939. и "краљем Албаније". Абдицирао је после победе републиканаца на изборима 1946. а на референдуму је убрзо и оборена монархија у Италији.

1874 - Рођен је српски етнолог и антропогеограф Јован Ердељановић, члан Спрске краљевске академије, професор Београдског универзитета. Објавио је велики број радова на српском и страним језицима, међу којима су посебно значајна проучавања присуства Срба у данашњој Војводини као и племенског живота у Црној Гори. Дела: "Постанак племена Пипери", "Етничко сродство Бокеља и Црногораца", "Етничка прошлост и формирање црногорских племена", "Кучи", "Братоножићи", "Стара Црна Гора", "Трагови најстаријег словенског слоја у Банату", "О пореклу Буњеваца", "Македонски Срби", "О почецима вере и другим етнолошким проблемима".

1878 - Умро је српски писац и политичар Стјепан Митров Љубиша. Много је учинио на пољу буђења националне свести Срба у Боки и Далмацији, као јавни радник и посланик у далматинском сабору и аустријском рајхсрату (скупштина). Био је самоук а приповедање му је луцидно, изворно, проткано финим хумором, с поетским осећањем за легенду и реалистичним нервом за живот његовог завичаја. Дела: "Кањош Мацедоновић", "Причања Вука Дојчевића", "Приповијести црногорске и приморске".

1884 - Умро је немачки природњак и зоолог Алфред Едмунд Брем, директор зоолошког врта у Хамбургу и акваријума у Берлину. Иако архитекта по образовању, постао је природњак и поступно је сакупио огроман научни материјал приликом бројних путовања по Европи, Африци и Азији. Истраживао је и на територији Србије - на Фрушкој гори, као и у Барањи, где је проучавао до тада непознату врсту - орлове белорепане. Дела:

"Животињско царство", "Живот животиња", "Живот птица", "Шумске животиње".

1885 - Рођен је амерички генерал Џорџ Смит Патон, који се у Другом светском рату у северној Африци и Европи истакао као енергичан и вешт командант оклопних јединица. Написао је мемоаре "Рат како сам га ја видео".

1898 - Рођен је француски филмски режисер Рене Клер, члан Француске академије. Аутор коме је успевало да и водвиљ уздигне на ниво филмске уметности. Филмови: "Париз који спава", "Међучин", "Италијански сламни шешир", "Под крововима Париза", "Милион", "Дајте нам слободу", "Четрнаести јул", "Дух иде на Запад", "Ожених се вештицом", "Ђутање је злато", "Лепота ђавола", "Велики маневри", "Улица снова".

1918 - Потписивањем капитулације Немачке у железничком вагону у француском месту Компјењ окончан је Први светски рат, у којем је погинуло најмање 10 милиона војника, а још толико људи умрло је од последица болести и глади. Сразмерно највеће жртве поднела је Србија, изгубивши 28 одсто становништва, процентуални однос мушких жртава је још неупоредиво неповољнији.

